

[GELECEKİSTANBUL

www.gelecekistanbul.net

[GELECEKİSTANBUL

AKADEMİK YARIŞMA

“İSTANBUL’UN
GELECEĞİ İÇİN
ALTERNATİF
ÖNERİLER”

DUYURU TARİHİ

ŞUBAT 2012

TESLİM TARİHİ

15 HAZİRAN 2012

YARIŞMAYA

AKADEMİSYENLER,

LİSANS VE YÜKSEK

ÖĞRENCİLERİ KATILABİLİR

www.gelecekistanbul.net

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

Mimarlık Fakültesi

İNANLAR

Geçmiş okuyarak geleceği yazıyoruz

47 yıldır...

AKADEMİK YARIŞMA:

“İSTANBUL’UN GELECEĞİ İÇİN ALTERNATİF ÖNERİLER”

21. yüzyıl kentlerin yüzyılı, kentsel yaşam, kentsel dinamikler, kentsel yarışlar yeni kentsel ekonomiler en en önemlisi yeni kentsel kültür herşeyi biçimlendiriyor.

İSTANBUL, tarih boyu bir "dünya kenti" olmuş, günümüzde de Avrupa'nın en büyük ve en radikal biçimde değişen metropollerinden biri olmuştur. "İSTANBUL’UN GELECEĞİ İÇİN ALTERNATİF ÖNERİLER" yarışması ile bizler tüm bu dinamiklerden yola çıkarak akademik aklın ve yaratıcılığın desteği ile, farklı disiplinlerce üretilecek yeni İSTANBUL görüşlerinin ortaya konmasına önyak olmak istiyoruz.

İki ayrı kategoride düşünülen bu yarışmalardan ilki genç ve dinamik bir grup olan öğrencilere yönelik yarışmadır, gençlerin kente bakışı ve beklentileri ile yaratıcı görüşleri beklenmektedir.

İkinci yarışma akademisyenlere yönelik olup, kent için çalışan ve bilgi üreten akademisyen grubun sürekli vizyon ve görüşlerinin çarpıştığı, yansıtıldığı kenti yeni bütünsel bir bakışları ile değerlendirmeleri istenilmektedir.

Bu yarışmalar dizisinin başından beri biçimlenmesi ve gelişimine katkı koyan değerli arkadaşlarıma ve özellikle yarışmaların oluşumunu yönlendiren ve destekleyen İNANLAR grubu adına Sayın Mimar Serdar İnan'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Ayrıca İSTANBUL Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Mimar Dr. KADİR TOPBAŞ, en güzel dilekleri ile bu bir dizi yarışmayı destekledi ve bizleri yüreklendirdi.

MSGSÜ Rektörü Sayın YALÇIN KARAYAĞIZ'a ve jüri üyesi değerli meslektaşlarıma ayrı ayrı destekleri için teşekkürlerimi iletmem istiyorum.

Saygılarımla

Prof Dr.Güzin KONUK

MİMARŞİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK FAKÜLTESİ DEKAN
OCAK 2012

KONU VE AMAÇ

Hızla değişen bir metropol olan İstanbul, bu dinamik süreçte yer alacak akademik aklın ve yaratıcılığın desteğine gereksinim duyuyor ve açık bilgi paylaşımı ile farklı disiplinlerce üretilecek İstanbul tahayyülleri arıyor.

Tarih boyunca bir “dünya kenti” olan İstanbul, günümüzde de, dünya medyasının gündeminden düşmüyor; kente methiyeler düzülüyor: İstanbul, biraz da bu övgülerle, küresel dünya ile hızla entegre olmak yolunda, evrensel ilgiye ve kullanıma açılıyor. Artık, dünyanın en ünlü emlak geliştirme firması Trump ve “Tower”ları da İstanbul’da, çokuluslu emlak ticareti yapan dev gayrimenkul firmaları da. Dünyanın en ünlü tasarımcıları kente girip iş yapmaya çalışıyor. Frank Gehry, Zaha Hadid, Philippe Starck mutenalaşan şehrimizi teşrif ediyor, iş kovalıyorlar. İş böyle olunca, sürekli olarak kentin “pazarlanması”ndan, “marka değerinin yükseltilmesi”nden söz edilebiliyor. İstanbul bütün küresel kentler gibi, biri parlak diğeri karanlık iki yüzlü olan bir kent haline geliyor. Kentin, fırsatlar kadar tehditler de içeren sürecine şahit oluyoruz. Bir yandan ilginç ve vaatkar, diğeryandan kaygı verici olarak yorumlanabilecek bu değişimle yüzleşmek kaçınılmaz görünüyor.

Son dönemlerde gözlemlediğimiz, yatırımcı ile karar alıcılar arasındaki uzlaşma kenti, hızla geri dönülmez biçimde dönüştürüyor. Bir taraftan eski merkezdeki, İstiklal Caddesi, Tarlaş, Sulukule gibi kültürel alanlar haritadan silinirken, diğeryarftan çevrede TOKİ destekli yeni beton banliyöler oluşuyor. Tüm bu dinamik süreçte bir planın olduğunu söyleyebilir miyiz? Evet plan var... Günde üç, yılda bin plan değişikliğine maruz kalan (1/100000 ölçekli) bir master planımız olduğunu biliyoruz.

Bu planın, bugün deneyimlediğimiz dinamikleri karşılayıp karşılamadığını yeterince tartışamadık. Bu plana önce, Mimarlar Odası ile Şehir Plancıları Odası farklı gerekçeler ileri sürerek itiraz ettiler. Sonuçta bu plan önce merkezi otorite tarafından delindi ve planı hazırlayanların tüm muhalefetine karşın, İstanbul için Üçüncü Boğaz Köprüsünün yapılmasına karar verildi.

Yine 2011 genel seçimlerinin kampanya sürecinde bu planın hiçe sayıldığına tekrar şahit olduk. Sadece planı değil, coğrafyayı da değiştirmeye odaklı “çılgın” projeler, İstanbul’un ve ulusal kalkınmanın bir aracı olarak sunuldu. Bu çerçevede, Kuzey İstanbul-Karadeniz Otoyolu ve diğeryarftan projelerin metropoliten ve bölgesel yapıya etkileri ve oluşturacağı yarar ve zararlar tartışılmaya değer. Bu projelerle dar bir coğrafyaya sıkışmış olan İstanbul’un sürdürülebilir doğal eşikleri aşması bir ihtimal ama, bu projelerin ulaşım sistemine ve diğeryarftan sistemlere nasıl bir etki yapacağı bilinmiyor ve araştırılmadı.

Günümüzde küresel ölçekte örgütlenen yeni tür bir metropoller ağı ile karşı karşıya olduğumuz biliniyor, ve bu ağda yer alan, çeşitli alanlarda uzmanlaşmış kentler artık “küresel kent” olarak tanımlanıyor. Bu tür kentlerin uluslararası etkiye açık olması yepyeni ilişkiler doğuruyor. Bu tür kentlerde, arsa değerlerinin artışı ve birçok başka nedenle kenti terk eden sanayinin yerini, yüksek teknolojili sektörler, büyüyen ve etkisi artan medya, iletişim, uluslararası ticaret ve finans firmaları alıyor. Onlara çeşitli hizmetler sunan reklam, muhasebe firmaları, fiziki mekân politikalarını ve kullanımlarını çözümleyen ve yönlendiren gayrimenkul sektörü hızla geliyor.

Buna paralel olarak, bilgi ve yüksek teknoloji devrimleri ile yeniden biçimlenen bu küresel metropollerde yepyeni yaşama biçimlerine gereksinim var ve iletişim, finans, ticaret, yüksek teknoloji yöneticileri ve uzman toplulukları, yani beyaz yakalılar kendilerine uygun mekanlar arayacaklar. Küresel kentler, yabancıların sadece turizm için değil yatırım, iş yapma ve çalışmak için de gittikçe daha fazla ilgisini çekiyor. Bu kentler, aynı zamanda uluslararası göçün çekim merkezi oluyor.

İstanbul’un kentsel rant artışlarının vergilendirilmemesinin de katkısıyla, sermaye biriktirmeye elverişli, küresel yatırımlar için cazip bir kent haline geldiği gözlenmektedir. Kentsel mekanının yeniden üretilmesine yönelik yoğun baskılar, vadi tabanlarına, sanayi alanlarına ve gecekondu alanlarına yönelmiş durumdadır.

Bu çerçevede, Basın Ekspres yolunda Ayamama deresi boyunca: 700 hektar, Kartal’da ve Maltepe’de: 650 hektar, Çekmeceler bölgesinde: 600 hektar, Haliç’ten içerilere doğru Cendere vadisinde: 200 hektar olmak üzere toplam, en az 5000 hektarlık bir alanla ilgili kararlar, Haliç, Kağıthane, Otosanayi, Seyrantepe ve Kartal’daki yeni gelişmeler, Karadeniz kıyısında kilometrekarelere yayılan taş ve kum ocaklarının dönüştürülmesi gibi örnekler çoğaltılabilir.

Burada gündeme getirilmesi gereken bir başka süreç de gecekondu bölgelerinin görece “insancıl” çevrelerinin de tarihe karışmaya başlamasıdır. Gecekonduların yerlerine ne yapılacağı üzerinden bir tartışma da mutlaka sürdürülmelidir. Gecekondular, gecekondululara danışılmadan mı dönüştürülecek? Bu alanların yeniden düzenlenmesi için nasıl modeller geliştirilebilir? Bu alanların kaderi sadece TOKİ betonlaşması, ya da zengin kapalı siteleri olmak mıdır?

İstanbul’da yaşanan bir başka çelişki ise, kentin hem tarihsel, doğal, kültürel değerlerini koruyup klasik anlamda “turistik” kalması; hem de yeni tür biçimler, yapılar, markalarla ve çok farklı yeni yaşama biçimleriyle donanıp “küresel”liğe

oynamasında yatmaktadır. Hakim olan “Koruyup sakınalım da pazara sunalım”cı turizm anlayışı ile “yeni yedi yıldızlı kule otellerle, kongre merkezleriyle donatalım da pazara sunalım” anlayışları birbiriyle çelişiyor, çatışıyor. Bu konuda turizmcilerin de kendi aralarında bir uzlaşmaya varabilmiş olduklarını söyleyemeyiz. İstanbul’da, bir yanda Kongre Vadisi adı verilen bir kent parçası uluslararası mega etkinlikler için hazırlanıyor, diğer yanda tarihsel merkez (Suriçi) kimi işlevlerinden, gereksiz yüklerinden arındırılarak bir “müze kent”e dönüştürülmeye çalışılıyor. Yine büyük hedefler doğrultusunda yürürlüğe konan bir “insansızlaştırma” projesi. Tarihi kentte turizm adına korunup dönüştürülen, bir anlamda “eski eserleştirilen” yapıların hali ise içler acısı...

Bütün bu süreçlerin özünde aynı dinamiğin varlığı okunabilir; İstanbul sadece insanından bağımsız olarak arazi değeri üzerinden düşünülen ve projelere açılan bir kent mi olacak?

Bugün yaşanan piyasaya bunca bağımlı bir hal, kısa dönemli ve parçacı düşünme biçimlerini etkili kılıyor. Bu dönüşümün sonucunda İstanbul’un sınıfsal haritasının değişeceği ve ayrımlaşacağı açık. Hal bu iken, İstanbul’un dünya üzerinde artan kültürel ve finansal önemini, burada yaşayanları, sınır tanımayan büyüme dinamiklerini ve kaybedilirse geri dönemeyecek ekolojik değerlerini aynı anda dikkate alan bir gelecek yaklaşımı kurgulanabilir mi? Bir başka deyişle, İstanbul’un küresel önemini düşürmeyecek ve bu şehirde yaşayanları mutlu edecek bir şehir tasarlanabilir mi?

Bu çelişkilerle dolu sürecin tek bir yanıtı olamayacağı, İstanbul için tek bir gelecek öngörüsünün kabul görmeyeceği de açık... Üzerinde tartışacağımız alternatif gelecek kurgularına ihtiyacımız var...

Bu alternatif gelecek kurguları için sosyal ve ekonomik gerçeklikleri de dikkate alan fiziksel tasarımlar kadar, daha demokratik karar alma süreçlerine ve kurumsal modellere ihtiyacımız var.

Ancak bu şekilde kentin geleceğine dair söz hakkımız olduğunu söyleyebilir ve bize sorulmadan alınan kararların karşısına kendi alternatiflerimizle çıkabiliriz.

Söz sizlerde...

YARIŞMA SÜRECİ VE YÖNTEMİ

Yarışma açık bilgi paylaşımı yöntemi ile sürdürülecektir. Jüri soru-cevap sürecinde yarışmacıların soru sormakla yetinmeyip, zenginleştirici görüşlerle ve bulabildikleri kaynaklarla sürece katkıda bulunmalarını beklemektedir. Sorular elektronik haberleşme ortamı üzerinden kamuya açık olarak sorulacak ve jüri tarafından belirli periyodlarla (Şubat, Mart ve Nisan 2012 boyunca) yine kamuya açık olarak yanıtlanacaktır.

YARIŞMAYA KATILIM KOŞULLARI

Akademisyen Kategorisi

Yarışmaya, Türkiye ve KKTC'deki üniversite programlarında kadrolu olarak çalışmakta olan akademik personel katılabilir. Farklı disiplinlerden akademik personel ile karma ekipler oluşturulabilir. Bu kategoride ekibin yönetimi akademik personelden oluşmak kaydıyla ekiplere öğrenciler ve profesyoneller de dâhil olabilir. Yarışmaya katılım ücretsizdir.

Öğrenci Kategorisi

Yarışmaya, Türkiye ve KKTC'deki üniversite programlarında kayıtlı olan lisans ve yüksek lisans öğrencileri katılabilir. Farklı disiplinlerden yükseköğrenim öğrencileri ile karma ekipler oluşturulabilir. Yarışmaya katılım ücretsizdir.

İstenirse, şartnamenin basılı bir kopyası, MSGSÜ-MF Dekanlık Sekreterliğinden mesai saatleri içinde temin edilebilir.

YARIŞMACILARDAN İSTENENLER

Geliştirilecek önerilerin görsel ve yazılı olarak sunulması beklenmektedir. Katılımcılar ekip formasyonu ve yaklaşımlarına göre görsel veya yazılı metinlere öncelik tanıyabilirler. Ancak her iki sunumun da yeteri nitelikte yapılması beklenmektedir.

Önerileri, gerekçeleri ile ayrıntılı olarak anlatacak biçimde;

Akademisyen Kategorisi

Yaklaşık 25 sayfa A-4 (en az 10.000 kelime / 10- 12 bin kelime arasında) bir rapor istenmektedir. Rapor şemalar ve grafikler içerebilir. Şemalar, grafikler ve kaynakça sözcük/sayfa sayımına girmeyecektir.

Bu kategorideki yarışmacılar, düşey kullanılacak iki adet A-1 Pafta (veya yatay kullanılacak bir adet A-0 Pafta) üzerinde hazırlanacak bir görsel sunumu baskı-çıkı olarak teslim edecektir.

Görsel sunum baskı-çıkıya ek olarak kısa metrajlı bir film olarak da hazırlanabilir ve DVD olarak teslim edilebilir.

Öğrenci Kategorisi

Yaklaşık 15 sayfa A-4 (en az 5.000 kelime / 5- 8 bin kelime arasında) bir rapor istenmektedir. Rapor şemalar ve grafikler içerebilir. Şemalar, grafikler ve kaynakça sözcük/sayfa sayımına girmeyecektir.

Bu kategorideki yarışmacılar, dik kullanılacak bir adet A-1 Pafta üzerinde hazırlanacak bir görsel sunumu baskı-çıkı olarak teslim edecektir.

Görsel sunum kısa metrajlı bir film olarak da hazırlanabilir ve DVD olarak teslim edilebilir.

Önerilerin basılı bir yayın haline getirilebilmesi, farklı ortamlarda yayınlanabilmesi için basılı görsel sunum paftası içeriklerinin CD- DVD formatında da (Görseller için yüksek çözünürlüklü - A-1 için 60 cm x 84 cm 300 dpi- tiff format olarak, metinler ve rapor için Word formatında Arial, 12 pt. ile yazılmış olarak) teslimi istenmektedir.

Paftalar, sırt veya çita geçirilmeden rulo olarak, raporlar ise dosyalanmış veya ciltlenmiş olarak teslim edilecektir.

Paftalara istenirse, rulo yapılmalarını engellemeyen saydam laminasyon yapılabilir.

Görsel belgelerde, sunum ve anlatım yöntemi serbesttir (çizim, grafik, kolaj, modelleme, fotoğraf vb...). Ancak, sunumlarda yer alabilecek kentsel ve mimari çözüm önerilerinin kamuoyu tarafından anlaşılabilir, okunaklı bir grafik dil ile yapılması beklenir.

Görsel Belgeler bir adet A-1 (veya bir adet A-0) tek kopya olarak ve 7 adet A-3 kopya olarak,

Yazılı belgeler (rapor) ise 7 kopya olarak istenmektedir.

Hazırlanacak görsel önerilerin, öğrenciler için bir adet A-1/ akademisyenler için iki adet A-1 (veya bir adet A-0) üzerinde sunulma biçimi yarışmacılara bırakılmıştır. Tüm öneriler, öncelikle tasarım dilinin grafik dilin düzgün kullanımı koşulu ile farklı ölçeklerde serbest çizimler ile sunulabilir.

Rapor yazımında ise, MSGSÜ-MF tasarım + kuram Dergisi makale yazım kurallarına (bkz: tasarimkuram.msgsu.edu.tr adresinde bulunan "yazarlar için rehber") uyulacaktır.

Hazırlanacak önerilerde ele alınan konunun ve veya bölgenin olası kullanımların, işlevlerin anlamlı biçimde çözümlenmesi, zaman-mekan boyutlarında izlenen senaryoların vurgulanması, önerinin kent bütünü ve kurgulanacak bölgesel-ulusal-küresel perspektif ile ilişkileri, ekonomik ve toplumsal kazanımlarının irdelenmesi beklenmektedir.

Her iki kategori için (poster yerine) verilebilecek kısa filmde kullanılan görsel malzeme, müzik vb.nin telif hakkı sorunu olmamasına dikkat edilmelidir.

KİMLİK

Teslim edilecek paftaların sağ üst köşesinde, 1 cm x 4 cm'lik alan içinde beş rakamlı rumuz yerleştirilecektir. Aynı rumuzun CD'ler üzerine de yazılması gerekir.

Aynı rumuz, kapalı bir "kimlik zarfı"nın üzerine de yazılacaktır. Bu zarf içinde katılan tüm akademik personel veya öğrencilerin, yarışma koşullarını aynen kabul ettiklerini belirten; isim, adres ve diğer iletişim bilgilerini içeren bir belge yer alacaktır.

Kimlik zarfı içinde yarışmacıların hangi okulda okudukları veya akademik personel görevi yaptıklarına değin bilgi ve en az bir ekip üyesine ait okuduğu/akademik personel görevi yaptığı okuldan alınmış geçerli, resmi ve 2012 yılı tarihli bir tanıtım belgesi bulunacaktır.

Tüm kimlik zarfları açılacaktır.

Ekip yapıları (bileşimleri) farklı olmak koşulu ile bir öğrenci veya öğretim üyesi, birden fazla ekipte yer alabilir.

DOSYALARIN TESLİM YERİ

Tüm çalışmalar kapalı ve ambalajlı olarak, 1 Ağustos günü, Meclis-i Mebusan Caddesi No: 24, 34427 Fındıklı / İstanbul adresindeki MSGSÜ-MF Dekanlığındaki raportörlük bürosuna elden veya kargo ile teslim edilerek birer alındı belgesi alınacaktır. Kargo ile çalışma teslim edilebilir. Kargo ile yollanacak çalışmaların son teslim günü ve saatinde kargoya teslim edildiğinin belgelenmesi gerekmektedir.

Ambalaj üzerinde:

**İSTANBUL'UN GELECEĞİ İÇİN ALTERNATİF ÖNERİLER
AKADEMİK YARIŞMA
Akademisyen Kategorisi**

Veya:

**İSTANBUL'UN GELECEĞİ İÇİN ALTERNATİF ÖNERİLER
AKADEMİK YARIŞMA
Öğrenci Kategorisi**

İbaresini bulunacak ve ambalaj üzerinde beş rakamlı rumuz yer alacaktır.

YARIŞMA TAKVİMİ

Yarışmanın ilanı ve web sitesinin açılışı: Şubat 2012

Soru-cevap süreci sonu: 23 Nisan 2012

Dosyaların teslimi: 15 Haziran 2012

Sonuçların ilanı: 14 Eylül 2012

Sergi ve Panel: Eylül- Ekim 2012

JÜRİ

Jüri her iki kategori için de aynı kişilerden oluşmaktadır.

Danışman Jüri Üyeleri:

Dr. Kadir Topbaş, İBB Başkanı

Prof. Dr. Yalçın Karayağz, MSGSÜ Rektörü

Prof. Dr. Güzin Konuk, MSGSÜ-MF Dekanı

Serdar İnan, Y. Mim., İnanlar Başkanı

Prof. Dr. Aykut Karaman, MSGSÜ-MF-ŞBPB Başkanı

Prof. Dr. Hüseyin Kaptan, Eski İMP Başkanı

Asli Jüri Üyeleri (alfabetik sıra ile):

Adnan Kazmaoğlu

Çağlar Keyder

Haydar Karabey

İclal Dinçer

İlhan Tekeli

Murat Güvenç

Sema Erder

Yedek jüri üyeleri:

Gülden Erkut

Murat Cemal Yalçıntan

Pelin Derviş

Raportörler:

Ahmetcan Alpan, MSGSÜ MF ŞBPB

Efe Duyan, MSGSÜ MF MB

Can Topçu, İnanlar

SERGI VE PANEL

Konunun Kentli kamuoyu ile paylaşılmasının önemi düşüncesiyle, yarışma sonucunda projelerin sergilenmesi, serginin açılışı, konunun müellifler ile ve kamuoyu ile tartışılması için olabildiğince geniş katılımlı ve açık bir panel tasarlanmaktadır. Jüri, tanımlamış olduğu çerçeve ve niteliğe uymayan önerileri sergilememe kararı alabilir.

Ödül Töreni, Sergi açılışı ve Panel, Eylül-Ekim 2012 içinde yapılacaktır.

Düzenlenecek olan panele uluslararası katılımın sağlanmasına çalışılacaktır.

Kesin tarih ve yer ayrıca duyurulacaktır.

ÖDÜLLER

Akademisyen Kategorisi

Birinci Ödül: 40.000 TL

5 Adet eşdeğer ödül: 12.000 TL

Olmak üzere,

Toplam: 100.000 TL dir

Öğrenci Kategorisi

5 Adet eşdeğer ödül: 10.000 TL

Olmak üzere,

Toplam 50.000 TL dir

Ödüller sonuçların ilanından sonra bir ay içinde kazananlara net olarak ödenecektir.

Jüri, yeterli nicelik veya nitelikte yapıt gelmemesi halinde, ödüllerin bir kısmını vermemek yetkisini saklı tutar.

ŞARTNAME, SORU VE CEVAPLAR İÇİN İLETİŞİM

Bu şartname, yarışmacılara verilen şartname, soru – cevaplar, sonuçların ilanı için

www.gelecekistanbul.net adresinde bir iletişim platformu yarışma boyunca açık tutulacaktır.

Yarışmacılar, yarışmaya teslim edilen tüm ürünlerinin İnanlar ve MSGSÜ-MF tarafından basılı yayına çevrilmesini, ayrıca telif hakkı talep etmeksizin kabul ederler.

Basım aşaması öncesinde jüri önerileri ile yarışmacılardan yazım ve/ veya grafik ile ilgili (editorial) düzenlemeler talep edilebilir.

 MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
Mimarlık Fakültesi

İNANLAR 47 yıldır...
Geçmişini okuyarak geleceği yazıyoruz